

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng Chủ Nhật, ngày 18/02/2024

*****

TỊNH KHÔNG PHÁP NGŨ

BÀI 40

Người phát tâm hoằng pháp phải biết nâng cao học tập và tu dưỡng để tự mình trước tiên phải giác ngộ thì mới có năng lực phổ độ, phá mê khai ngộ cho chúng sanh. Phải bắt đầu từ việc nắm vững bảy khóa trình và thực tiễn được năm khoa mục tu học Tịnh Độ. Trong quá trình hoằng pháp, luôn khiêm tốn, quên mình vì người và nghĩ đến cái khổ của chúng sanh.

Hòa Thượng chỉ dạy: **“Bồ Tát nghĩ đến cái khổ của chúng sanh nên phải phổ độ chúng sanh. Chúng sanh khổ vì từ mê còn vui vì từ giác ngộ. Trong công tác giáo dục Phật Đà, giáo dục Thánh Hiền, muốn giúp chúng sanh lìa khổ được vui, chúng ta cần phải giúp họ phá mê khai ngộ. Muốn giúp người khác phá mê khai ngộ thì chính mình phải giác ngộ trước. Nếu chính mình không giác ngộ thì không cách gì giúp chúng sanh có được lợi ích chân thật.”**

Vì muốn chúng sanh có được lợi ích chân thật, giúp nhiều người phá mê khai ngộ nên trong quãng đời bốn ba khắp thế giới của mình, Hòa Thượng luôn trăn trở đến việc đào tạo nhân tài hoằng pháp vì số lượng người gánh vác trách nhiệm này rất hạn chế. Ngài từng ngộ ý với Thầy Lý Bình Nam đào tạo thêm người để cùng đồng hành với Ngài nhưng ý của Thầy Lý là không có người.

Theo Hòa Thượng, **“Người chân thật phát tâm hoằng pháp thì trước tiên phải có nền tảng tu học vững chắc”**. Người hoằng pháp là người làm công tác giảng dạy, nhất định không cần có vọng tâm hôm nay nghiên cứu cách này, ngày mai nghiên cứu cách khác mà bỏ đi nền tảng. Bởi như thế chính là xem thường nền tảng tu học, là vọng tưởng, là sai lầm. Nền tảng là móng thì không thể thay đổi được. Móng càng chắc thì nhà càng kiên cố dài lâu, móng tạm bợ thì nhà sớm bị sụp đổ.

Hòa Thượng từng chỉ dạy nền tảng tu học chính là: **“Một bộ Kinh điển để học, một pháp để tu, một người Thầy dẫn dắt, một câu A Di Đà Phật để niệm đến cùng, một hướng Tây Phương để đi”**. Nền tảng cần phải cắm cho sâu còn những thứ khác chỉ là tham khảo. Ngài cũng đưa ra yêu cầu đối với người giảng pháp là phải nắm vững bảy khóa trình tu học và thực hành năm khoa mục.

Ngài nói: **“Chúng ta cần phải nắm vững, học cho thuộc lòng bảy khóa trình trong Tịnh Độ gồm Kinh Vô Lượng Thọ, Kinh A Di Đà yếu giải, Phổ Hiền Hạnh Nguyện, A Nan vấn Phật Kiết Hung Kinh, Tứ Thư, Liễu Phàm Tứ Huấn và Thái**

Thượng Cảm Ứng Thiên. Tất cả những giảng giải của chúng ta không nằm ngoài bấy bộ sách này.”

Hòa Thượng yêu cầu là “***cần phải học cho thuộc lòng***”. Đây là yêu cầu rất nghiêm khắc giúp người phát tâm hoằng pháp nâng cao sự giác ngộ của mình. Nếu không học tập thì người giảng pháp không thể trích lời Phật và Thánh Hiền làm cơ sở cho bài giảng của mình. Nếu nói theo vọng tưởng của cá nhân thì sẽ dẫn dắt chúng sanh đi sai lầm. Do đó, người chân thật phát tâm hoằng pháp sẽ nỗ lực nâng cao học tập và tu dưỡng chứ không phải chỉ ngồi thuyết giảng.

Hiểu câu nói này của Hòa Thượng, chúng ta biết rằng không chỉ người phát tâm hoằng pháp mà người làm công tác giảng dạy hay làm quản lý đều phải nâng cao phẩm đức và học dưỡng của mình. Nhận thức về điều này, thay vì như mười năm trước, chúng tôi đi khắp nơi kể cả ra ngoài đảo xa để chia sẻ Phật pháp thì hiện tại, càng lúc chúng tôi càng cảm nhận cần phải làm mới mình bằng cách chuyên tâm học tập với Hòa Thượng.

Phẩm đức của người hoằng pháp thể hiện thông qua việc thực hành giới và thực tiễn năm khoa mục. Hòa Thượng tiếp lời: “***Ngoài ra, người hoằng pháp còn coi năm khoa mục gồm Tam phước, Lục hòa, Tam Học, Lục Độ và 10 đại nguyện vương giống như cái kèo của nóc nhà và họ còn phải lấy giới luật để bổ sung. Đối với người xuất gia là Sa Di Luật Nghi và bộ sách Ngũ Chung Di Quy***”.

Chúng ta thấy yêu cầu của người hoằng pháp cao như vậy là để chúng sanh được lợi ích thiết thực. Đây chính là tâm từ bi. Đồng thời, yêu cầu được đưa ra cũng để phản tỉnh những người không học tập nhưng đi đến đâu cũng chỉ biết thuyết như máy.

Hòa Thượng nói: “***Cho dù đức hạnh của chúng ta hiện tại đã đủ rồi nhưng chúng ta lại học quá nhiều, quá tạp thì rất khó đạt đến lợi ích chân thật. Trong các phương diện tri thức Phật học, chúng ta có thể lựa chọn ra chính khóa***”. Ngài đang giảng cho người xuất gia nhưng với chúng ta là người tại gia cũng có thể hiểu được yêu cầu đối với người gánh vác sứ mạng hoằng pháp là không thể xem thường, là rất nghiêm túc.

Chúng ta chưa đạt ngưỡng yêu cầu này thì chúng ta vẫn phải dùng tâm chân thành để làm, đặc biệt dụng tâm xa rời “***danh vọng lợi dưỡng***” thì tự tánh thanh tịnh của chúng ta sẽ bù đắp những phần còn thiếu vì Lục Tổ Huệ Năng từng nói tự tánh vốn sẵn đầy đủ. Bên cạnh đó, Hòa Thượng cũng từng dạy chúng ta cố gắng trùng tuyên lại lời của Phật, của Thánh Hiền.

Trong bối cảnh nhân tài hoằng pháp đã ít mà yêu cầu về nhân tài hoằng pháp rất cao thì công tác tìm được người kế thừa cũng gặp nhiều khó khăn. Nếu yêu cầu là dùng tâm chân thành, tâm vô tư vô cầu, hy sinh phụng hiến thì có thể sẽ dễ tìm được người tiếp nối hơn. Hòa Thượng nói quan trọng là “***khi làm thì mang tâm quên mình mà làm***.”

Nếu có chút cống cao ngã mạn hay “tự dĩ vi thị” - tự cho mình đúng, chỉ có mình làm được thì đây chính là phiền não, là sai lầm, cũng chính là mê hoặc điên đảo.”

Thật vậy, việc chúng ta làm so với Phật Bồ Tát Thánh Hiền chẳng đáng là bao nhiêu. Sự hy sinh phụng hiến của chúng ta so với bậc tiền nhân thật nhỏ bé, chẳng đáng kể gì. Người xưa khi đi làm các công việc lợi ích chúng sanh nếu có cơm nắm lương khô đã là tốt lắm còn đa phần các Ngài ăn lá rừng, uống nước suối. So với các Ngài thì chúng ta chưa là gì cả, chúng ta ngày nay đi hoằng pháp bằng ô tô, cũng chưa phải ăn cơm nắm. Có được tư duy như vậy để chúng ta không tự đắc, ngã mạn.

Hòa Thượng đã nêu lên tầm quan trọng của sự tu dưỡng phẩm đức đối với người phát tâm hoằng pháp. Không tu dưỡng nội tâm mà thuyết giảng như máy thì không cảm được người nghe. Nếu có sự tu dưỡng nội tâm thì hành động việc làm và lời nói của chúng ta mới cảm động lòng người.

Do đó, những bộ Kinh trong bảy khóa mục là để nâng cao phẩm đức và học dưỡng của người hoằng pháp, giúp họ nâng cao sự giác ngộ chứ không phải nâng cao kỹ năng thuyết giảng. Việc học tập bảy khóa mục nay không phải là học nhiều, học tập cho đủ nội dung được Hòa Thượng đề cập là chuẩn mực, lễ nghĩa của Nho giáo, Đạo giáo và Phật giáo – pháp chuyên tu của chúng ta.

Hòa Thượng cả đời luôn nhắc việc đào tạo người kế thừa và Ngài khẳng định nếu cuộc đời người hoằng pháp có thể đạt đến sự huy hoàng mà không có người kế thừa thì cuộc đời ấy chẳng khác gì một sự xác xơ. Trong lĩnh vực nào cũng cần phải có sự kế thừa, có người chuyển tiếp cho tốt. Trong lĩnh vực của chúng ta, ngoài việc bồi dưỡng phẩm đức, học dưỡng chính mình, một người hiệu trưởng hay hiệu phó cũng không quên công tác đào tạo phẩm đức, học dưỡng cho người kế thừa là những người hiệu trưởng hay hiệu phó gánh vác công việc trong tương lai.

Tuy nhiên cũng có nhiều người tu hành lựa chọn rằng mình vãng sanh là đủ rồi. Đây cũng là ý tốt nhưng thử nghĩ xem ai sẽ là người kế thừa? Phật pháp hay chuẩn mực Thánh Hiền đến tay chúng ta thì “*đồng quy u tận*” – vào đến chỗ cuối cùng hay sao? Bản thân chúng tôi lâu nay bị mọi người cho là xen tạp nhưng bài học hôm nay đã làm chúng tôi vô cùng cảm xúc bởi vì chúng tôi vẫn luôn nghĩ đến tương lai ai sẽ là người kế thừa? Làm sao để mọi người hay con cháu của chúng ta tiếp cận Phật pháp và chuẩn mực Thánh Hiền?

Hòa Thượng nhắc nhở người hoằng pháp “*muốn giúp người khác phá mê khai ngộ thì chính mình phải giác ngộ trước*”. Điểm nhắc nhở này của Hòa Thượng có thể khiến chúng ta lo lắng rằng mình đã giác ngộ chưa. Nếu chúng ta chưa giác ngộ thì chỉ cần chúng ta cứ nghe và làm theo Hòa Thượng thì chắc chắn không sai.

Như bài học hôm nay, chúng ta chỉ cần làm theo lời Hòa Thượng chỉ dạy là phải đào tạo nhân tài hoằng pháp và người hoằng pháp phải có phẩm đức, có học dưỡng.

Trong quá trình hoằng pháp, Hòa Thượng chỉ dạy là phải biết “*tự độ và độ tha*”. Mình giúp người giác ngộ cũng chính là giúp mình giác ngộ.

Người có năng lực lại biết hy sinh phụng hiến sẽ làm được rất nhiều việc. Ngày ngày chúng ta thấy nhiều tấm gương tinh tấn nỗ lực, hy sinh phụng hiến, không chút nào giải đãi khiến chúng ta cũng phải kiểm lại tâm mình đã tinh tấn nỗ lực chưa, có hoang phí thời gian hay không? Cho nên giúp người thì chính là giúp mình. Ngược lại, nếu không dùng hết thời gian làm việc cho chúng sanh mà chỉ làm các việc tư lợi thì sẽ tạo nghiệp. Mặt khác nếu “*tự dĩ vi thị*” tự cho mình là đúng thì đây chính là phiền não.

Từng lời dạy hằng ngày của Hòa Thượng như chiếc gương soi rọi vào tập khí sâu dày của chúng ta. Có những tập khí không phải được hình thành ở đời này mà mang đến từ vô lượng kiếp trước. Chúng ta đừng xem thường tập khí nhỏ của mình bởi chúng tuy nhỏ như ngọn lửa nhen lên từ que diêm nhưng lại có thể đốt cháy cả một cánh rừng.

Thực tế đã có trường hợp tu hành nhiều năm, địa vị cao, đồ chúng đông nhưng chỉ vì xem thường tập khí mà bị tập khí dẫn dắt. Cả cuộc đời còn lại sống trong hối hận và tương lai sẽ đi vào thế giới mờ mịt tăm tối. Bản thân chúng tôi trên 15 năm qua chưa bao giờ ngủ quá 4 giờ kể cả khi bị bệnh, vậy mà sáng nay, khi báo thức reo 3 giờ 40 phút thì trong tâm liền khởi: “*Giờ này mà ai làm phiền!*”. Qua đây, chúng ta thấy, đây là tập khí kết tập từ vô lượng kiếp trước.

Trong trường hợp này phải hành xử ra sao? Thầy Thái từng nói: “*Đối với người thì chúng ta khoan dung ba phần nhưng đối với tập khí của mình thì phải đuổi cùng diệt tận.*” Đáng chú ý là chúng ta phải luôn đề cao cảnh giác, không được xem thường ngũ dục “*Tài Sắc Danh Thực Thùy*” vì cứ gần “*Tài Sắc Danh Thực Thùy*” là chúng ta sẽ bị dính mắc vào đó.

Tìm được nhân tài hoằng pháp đã khó mà đào tạo được nhân tài thì quá khó muôn phần vì người phát tâm chân thật không có hoặc nếu có ai đó phát tâm thì chỉ sau một thời gian đã bị “*danh vọng lợi dưỡng*” chôn vùi. Lúc chưa nổi tiếng thì ai cũng chăm chỉ “*tinh tấn*” tu học nhưng sau khi nổi tiếng thì họ ngày càng “*tinh tướng*” rồi cứ thế rơi tự do.

Việc này, trong lịch sử Phật giáo đã có sự thị hiện của Ngài Ngộ Đạt Quốc sư. Ngài đã có 10 kiếp tu hành thanh tịnh đến kiếp thứ 10 được vua ban cho tòa trầm hương thì Ngài khởi ý niệm “*danh vọng lợi dưỡng*” nên bị quỷ mặt người hiện ngay đầu gối. Chúng tôi từng biết có người thuộc lòng cả bộ Kinh dày hơn 20 phân, cho thấy tâm họ từng “*định*” đến mức nào nhưng họ vẫn bị “*Sắc*” cuốn đi mất.

Ý niệm “*danh vọng lợi dưỡng*”, “*Tài Sắc Danh Thực Thùy*” đã vùi lấp rất nhiều người từng có tài có đức. Họ ban đầu có tài có đức nhưng lại tự cho mình là có tài có đức nên mới bị vùi lấp như vậy. Nếu họ không khởi các ý niệm “*danh vọng lợi dưỡng*” và tài đức càng lúc càng tăng trưởng thì sẽ không bị nhấn chìm. Chỉ có người chứng

Thánh thì mới vượt qua được cám dỗ của những tập khí này, còn lại nếu không cẩn trọng để viễn ly thì sẽ bị “*Tài Sắc Danh Thục Thùy – năm điều căn bản của địa ngục*” dẫn dắt đi.

Hòa Thượng từng từ chối khi ông Lý Mộc Nguyên ngỏ ý cử hai người đến hầu cận Hòa Thượng. Lão cư sĩ Lý Bình Nam khi về già vẫn không cần người hỗ trợ từ ăn uống, giặt giũ. Đây chính là biểu pháp của bậc chân tu về sự viễn ly tập khí “*Tài Sắc Danh Thục Thùy*” cho chúng ta. Cho nên chúng ta không được phép chủ quan với tập khí của chính mình.

Trong bài học trước, Hòa Thượng nhắc mỗi người đệ tử Phật phải biết gánh vác trách nhiệm giáo hóa chúng sanh. Muốn vậy, người gánh vác cần trau dồi học tập và tu dưỡng. Họ phải biết biến nội dung học tập trở thành hành động, lời nói trong đời sống chứ không phải học chỉ để mang ra thuyết giảng.

Công tác này sẽ dễ dàng khi con người thuần lương chất phác nhưng lại rất khó khăn khi căn khí con người sâu nặng như thời hiện đại này. Người ngày nay có nhu cầu, phương thức, bối cảnh đời sống khác biệt so với trước đây. Họ đa phần chỉ tin vào khoa học và đời sống lại quá thuận lợi. Có những đứa trẻ từ nhỏ chân chưa bao giờ đụng đất, tay chưa bao giờ làm việc vì đều có người hầu chăm sóc. Bọn trẻ được nuôi dưỡng như các nàng công chúa và các chàng hoàng tử. Chúng thậm chí không biết tự mở cửa xe ô tô mà chỉ biết nổi giận đạp chân lia lịa vào cánh cửa xe khi người tài xế chưa kịp mở cửa mời chúng lên xe.

Thế mới biết nếu không có những lời nhắc nhở hằng ngày của Hòa Thượng thì tập khí sẽ dẫn chúng ta sẽ đi quá xa trên con đường cao tốc muốn quay lại cũng khó, phải mất một quãng thời gian dài./.

*****

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!